



BBD-001-14405

Seat No. \_\_\_\_\_

M. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

June / July – 2021

Sanskrit : (ECT) Paper - V

(Vedantshastra)

(Old Course)

ब्रह्मसूत्रम्-श्रीभाष्याणुभाष्ये श्रीभाष्ये सुत्राणि : १-१-२तः ४, अणुभाष्ये सुत्राणि: १-१-४

Faculty Code : 001

Subject Code : 14405

Time : 2  $\frac{1}{2}$  Hours]

[Total Marks : 70

- १(अ)नीचेनामांथी कोठं पृष्ठा बे पर परिच्छेदीनो अनुवाए करो. 10
- 1 (A) Translate any two paragraphs from the following : 10
- १ लक्षणभूतान्यपि विशेषणानिस्वविरोधव्यावृत्तं वस्तु लक्षयन्ति। अज्ञातस्वरूपे वस्तुन्येक स्मिल्लिलक्षयिषितेऽपि परस्पराविरोधनेकविशेषणलक्षणत्वं न भेदमापादयति; विशेषणानाकाश्रयतया प्रतीतिरेकस्मिन्नेवोपसंहारात्। खण्डत्वादयस्तु विरोधादेव गोव्यक्तिभेदमापादयन्ति, अत्र तु कालभेदेन जन्मादिनां न विरोधः।
- २ किमिदमेकचेतनाधीनत्वं, न तावत्तदायत्तोत्पत्तिस्थितित्वं, दृष्टान्तो हि साध्यविकलः स्यात्। न ह्यरोगं स्वशरीरमेकचेतनायत्तोत्पत्तिस्थितिः तच्छरीरस्य भोक्तृणां भार्यादिसर्वचेतनाना मद्दृष्टजन्यत्वात्तदुत्पत्तिस्थित्योः। किञ्च शरीरावयविनः सवावयसमवेततारूपास्थितिरवयव-संश्लेषविशेषव्यतिरेकेण न। चेतनमपेक्षते। प्राणलक्षणा तु स्थितिः पक्षत्वाभिमतं स्थितिजलधिमहीधरादौ न संभवतीति।
- ३ किञ्च-धर्मधर्मयोः फलहेतुत्वं स्वफलानुभवानुगुणशरीरोत्पादनद्वारेणेति-ब्रह्मादिस्थावरान्त-चतुर्विधशरीरसम्बन्धरूपसंसारफलत्वमवर्जनीयम्। तस्मान्न धर्मसाध्यो मोक्षः। तथा च श्रुतिः- 'न ह वै सशरीरस्य सतः प्रियाप्रिययोरपहितरस्ति। अशरीरं वाव सन्तं प्रियाप्रिये स्पृशतः' (छां ८-१२-१) इति।
- ४ नहि सूक्ष्मपि निरीक्षमाणैरिदमनुवर्तमानमिदं च व्यावर्तमानमिति पुरोऽवस्थिते वस्तुन्याकाराभेदोपलभ्यते। यथा-संप्रतिपन्नैक्ये कार्यविशेषे चैकत्वबुद्धिरुपजायते, तथैव सकारणे ससामान्ये चैकत्वबुद्धिरविष्टोपजायते। एवमेव देशतः कालतश्चाकारतश्चा त्यन्तविलक्षणेऽपि वस्तुषु 'तदेव'मिति प्रत्यभिज्ञा जायते।
- (अ) नीचेनामांथी कोठं पृष्ठा अंक पर परिच्छेदीनो अनुवाए करो. ४
- (B) Translate any single paragraph from the following : 4
- १ ऐहिकामुष्मिकव्यवहारयोग्ये पुरुषप्रवृत्तिः। प्रवृत्त्यर्थं हि प्रमाणानि। ब्रह्म पुनः सर्वव्य-वहारातीतमिति। नन्वेतदपि वेदादेवावगम्यत इति चेत्, तर्हि बाधितार्थप्रतिपादकत्वान्न वेदान्ता विचारयित्वा इति प्राप्ते उच्यते।

- २ किमतो यद्येवम्? एवमेव स्यात्। सर्वव्यवहारप्रमाणातीतोऽपि ईक्षाञ्चके लोकसृष्टिद्वारा व्यवहार्यो भविष्यामीति। अतो यथा यथा कृतवान् तथा तथा स्वयमेवोक्तवान्। पूर्वस्य फलरूपञ्च सृष्टस्वांशुपुरुषार्थत्वाय। ततश्च प्रमाणबलेनाविषयः। स्वेच्छया विषयश्चेत्युक्तम्।  
२ श्रीसंप्रदायनो पूर्वरंग जगदादी आचार्य रामानुजना जिवन पर सविस्तर नीध लभो. 18
- 2 Describe a detailed note on life of Acharya Ramanujacharya by discussing purvaranga of Shri Sampradaya. 14  
अथवा/or  
वल्लभाचार्य प्रणीत "शुद्धाद्वैत" नुं दार्शनिक आकलन करो. 18  
Do the philosophical Analysis of 'शुद्धाद्वैत' of Vallabhacharya. 14
- 3 कोठपणु बे विशे नीध लभो. 18  
3 Write a note on any two. 14  
१ रामानुजाचार्यनी कृतिओनी ओणु  
Introduction of book's of Ramanujacharya  
२ श्रीभाष्यानुसार "शास्त्रयोनित्वात्" पर विचारविमर्श  
According to Shribhashya thoughts of शास्त्रयोनित्वात्  
३ रामानुजाचार्यनुं ईश्वर विषेनुं मंतव्य  
Divine opinion of Ramanujacharya  
४ श्रीभाष्यकारना मत मुजब जिवनुं स्वइप  
जीवस्वरूपम् According to Shribhashyakara
- ४ नीयेनामांथी कोठ पणु बे पर पूर्वापर संदर्भ समजवो. 18  
4 Explain With reference any two of the following. 14  
१ अत्र कालभेदेन जन्मादिनां न विरोधः।  
२ तद्धि द्विविधम् इन्द्रियसम्भवं, योगसम्भवं चेति।  
३ ज्ञानसामग्रीष्विन्द्रियाण्येव ह्यपरोक्षसाधनानि।  
४ का चेयं जीवन्मुक्तिः।
- ५(अ) कोठपणु अक विशे नीध लभो. 9  
5(A) Write a note on any singal. 7  
१ वल्लभाचार्यननुं ब्रह्मस्वरूपनिश्चय  
Discription of ब्रह्मस्वरूपम् According to Vallabhacharya.  
२ अक्षरब्रह्मनी प्राप्तिइप साधन अटले 'कर्म'  
कर्म as a resource of अक्षरब्रह्म
- (ब) नीयेनामांथी कोठ पणु अक पर पूर्वापर संदर्भ समजवो. 9  
(B) Explain With reference any singal of the following. 7  
१ सच्चिदानन्दरूपेणाकाशवायुतेजोवाचकवाक्यानि षड्विधान्यपि निर्णीयन्ते  
२ ननु सर्वप्रमाणविषयत्वे दूषिते प्रामाण्यमन्यमुखनिरीक्षकत्वेन।